

آسیب شناسی و ریشه یابی فرایند مدیریت ادعاها و رفع اختلافات

در قراردادهای طرح و ساخت

دکتر اقبال شاکری^۱، اکبر رضازاده گان^۲

۱- عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی امیرکبیر، eshakeri@aut.ac.ir

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد عمران دانشگاه صنعتی امیرکبیر، a_rezazadehgan@aut.ac.ir

چکیده

ادعا اغلب واژه ی ناخوشایندی برای کارفرمایان در صنعت ساخت و ساز به نظر می رسد. درک علت آن هم ساده است. طیرا غالباً افزایش بودجه اولیه را در بر دارد. اختلاف و دعاوی در قراردادهای پیمانکاری ممکن است به دلایل مختلفی بروز نماید. شناخت عوامل بروز اختلاف و ادعا می تواند به شناسایی و اتخاذ روشهای پیشگیری از بروز آنها کمک نماید ولی آنچه که در حال حاضر با آن مواجه هستیم حجم گسترده ای از پرونده ای اختلاف و دعاوی قراردادی در پروژه ها است که نتاسفانه رویه مناسبی که به طور قانونی و نظام مند به وسیله ان بتوان به این اختلاف رسیدگی و خاتمه داد وجود ندارد. به منظور دستیابی به یک روش یببتمی و مناسب جهت حل اختلاف قراردادی بایستس در درجه ی اول ویکردی را اتخاذ نمود که تا حد ممکن از بروز اختلافات پیشگیری به عمل آید و در درجه بهد مکانیسمی طراحی گردد که هر گونه ادعا و اختلاف از سوی طرفین قرارداد در حداقل زمان ممکن قابل رسیدگی و حل و فصل باشد. بطور حتم پیشگیری از بروز اختلاف بسیار ساده تر و کم خرج تر از حل اختلاف به وجود آمده است. گاهی اوقات پس از بروز اختلاف و ادعا ناگزیر از صرف زمان برای حل ان می باشیم و بدلیل سپری شدن زمان و کهنه شدن مشکلات جوانب مختلفی نیز به آن افزوده شده و پیچیدگی بیشتری به خود می گیرد که در نتیجه موجب تحمیل هزینه های بیشتری به پروژه می گردد. در صورت شناخت عوامل بروز اختلاف قراردادی می توان گفت که راهکارهای پیشگیری از آنها نیز شناخته خواهد شد.

کلمات کلیدی: مدیریت ادعا، قرارداد، مستند سازی، اختلافات

مقدمه

مدیریت ادعا از جمله مهمترین مباحث و چالش های پروژه های بزرگ در دنیاست. پروژه ها و قراردادهای اجرایی معمولاً در حین اجرا و انجام عملیات، به دلایل مختلف و متعدد با ادعای یکی از طرفین قرارداد نسبت به دیگری مواجه می شوند. این ادعا معمولاً درخواست کتبی با انضمام مدارک قراردادی است، که درخصوص جبران مالی، زمانی، یا